

Länsstyrelsen
Värmland

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0610184 Riksmossen

Natura 2000

Natura 2000 är ett nätverk av utpekade områden med höga naturvärden inom EU. Målet med nätverket är att hejda utrotningen av vilda djur och växter och hindra att deras livsmiljöer förstörs. Nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete med att bevara biologisk mångfald. Alla medlemsländer har ansvar att peka ut representativa områden för fåglar som är angivna i EUs fågeldirektiv (SPA) och för naturtyper och arter som är angivna i EU:s art- och habitatdirektiv (SCI/SAC). Genom utpekandet åtar sig länderna att långsiktigt bevara de utpekade naturvärdena i områdena. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en bevarandeplan. I några fall där Natura 2000-området också är naturreservat skrivs en kombinerad bevarandeplan och skötselplan. Bevarandeplanen ska innehålla en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras. Bevarandemålen formuleras utifrån de förutsättningar som de utpekade arterna och naturtyperna behöver för att de ska ha gynnsamt bevarandetillstånd i området. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper samt behov av bevarandeåtgärder, t.ex. skydd eller skötsel, ska också beskrivas. Informationen ska ligga till grund för förvaltning och tillståndsprövning enligt miljöbalken.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. Uppgifterna skiljer sig i vissa fall från vad som är beslutat av regeringen och kommer av Länsstyrelsen i dessa fall att föreslås som ändringar till regeringen vid nästa revideringstillfälle. Förvaltning och tillståndsprövning ska utgå från den verkliga förekomsten av naturtyper och arter, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar denna, även om uppgifterna inte har hunnit beslutas av regeringen.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen som är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är i sig inte ett juridiskt bindande dokument varför formell reglering av skydd eller skötsel kan behövas t.ex. i form av beslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som råder vid åtgärder eller verksamheter inom ett Natura 2000-område.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd kan även krävas för åtgärder utanför Natura 2000-området om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Inför en ansökan ska ett samråd hållas med Länsstyrelsen angående utformningen av tillståndsansökan och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Eftersom det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kräver tillstånd rekommenderas en tidig kontakt med Länsstyrelsen. Vid skogsbruksåtgärder hålls initialt ett samråd med Skogsstyrelsen. Information om Natura 2000 finns också på Länsstyrelsens webbsida eller genom kontakt med Länsstyrelsens enhet för naturvård på telefonnummer 010-224 70 00.

Foto: Länsstyrelsen Värmland

Överst vänster: violettekantad guldvinge, Dan Mangsbo - överst mitten: silvertärnor (D.M.) - överst höger: långskägg (D.M.)

nedtill vänster: vattendrag (D.M.) - nedtill höger: skog, Anders Tedeholm ©

Länsstyrelsen Värmland

651 86 Karlstad

010-224 70 00

www.lansstyrelsen.se/varmland

Länsstyrelsen
Värmland

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0610184 Riksmossen

Kommun: Karlstad och Kristinehamn

Områdets totala areal: 247,8 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2017-11-02

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2017-12-29

Markägareförhållanden:

Privat.

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2002-01-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper som ska bevaras i området:

Naturtyper enligt art- och habitatdirektivet:

7110 - Högmossar

9010 - Taiga

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden:

Det främsta bevarandesyftet med detta område är att bevara naturtyperna 7110 Högmossar och 9010 Taiga.

Motivering:

Riksmossen är en representativ högmosse som hyser höga botaniska värden, både vad det gäller kärlväxter och mossor. År 1980 påbörjades en riksomfattande våtmarksinventering och Riksmossen bedömdes tillsammans med 25 andra myrar i Värmlands län ha så höga naturvärden att de kom med i Myrskyddsplan för Sverige. Myrskyddsplanen beskriver de myrar som har de högsta naturvärdena i landet. Som en följd av detta har Riksmossen tagits med i det europeiska nätverket av värdefulla naturområden, Natura 2000. Myrskyddsplanen för Sverige genomgick

2006 en revidering och sedan 2007 gäller den nya planen. Även i denna plan är Riksmossen upptagen som en av de mest skyddsvärda myrarna och ska därmed ges ett långsiktigt skydd.

Prioriterade åtgärder:

- Lämna de skogbevuxna delarna av myren för fri utveckling
- Skydda områdets våtmarker mot åtgärder som kan påverka hydrologi och hydrokemi negativt.

Beskrivning av området

Riksmossen ligger ca 2 km nordost om Väse på gränsen mellan Karlstads och Kristinehamns kommuner och är en stor koncentrisk mosse vilken utgörs av en mosaik av tuvor och hölJOR. Mossen utgör en del som utpekats som riksintresse för naturvård.

Mosseplanet domineras av lösbotten och mjukmattor. Den stora arealen lösbotten och mjukmattor gör mossen mycket våt. I norra delen finns fem trädbeklädda fastmarksholmar. Från de två östra fastmarksholmarna löper omfattande, långsträckta stråk av lösbottnar och mjukmattor. Närmast holmarna består de av drågliknande partier av fattigkärrvegetation för att sedan successivt övergå i mossevegetation. Kärrvegetationen består av bland annat flaskstarr, hundstarr och vass. I mossevegetationens mjukmattor förekommer arter som tuvull, tuvsäv, flaggvitmossa, praktvitmossa och ullvitmossa. Lösbottnarna hyser arter som dystarr, vitag, flytvitmossa och rufsvitmossa. Gölar av varierande storlek samt partier med bar torv förekommer på mossens blötare områden. I mossens sydvästra del finns områden med tydliga strängstrukturer. Mossens strängar samt torrare partier på mosseplanet har typisk tuvvegetation med ljung, rosling, renlav och rostvitmossa. Dvärgbjörk och senvuxna tallar är allmänt förekommande.

Från mossen finns tre tydliga utlopp; i nordöst mot öst, i sydöst mot söder och längst hela västra sidan mot söder. Utloppen är rester från tidigare diken, huvudsakligen grävda för att underlätta uppodling av laggarna. Ett oskadat laggkärr finns i mossens nordöstra kant, här finns arter som strängstarr, dybläddra och veksäv. I väst och sydväst gränsar högmossen till trädklädda myrområden.

Den skogsklädda myren består till stor del av tallskog med inslag av gran och björk. Flera av myrtallarna är gamla och grova. Ett fåtal gamla grova björkar påträffas även. Spår av avverkningsstubbar förekommer i vissa delar och andelen död ved är relativt låg. Fält- och buskskiktet varierar beroende av fuktighetsgrad. Vitmossor och skvattram förekommer dock överlag mycket rikligt. På den mellersta delen av riksmossens västra sida finns ett mindre område där den trädbeklädda myren domineras av björk. Här finns inga spår av avverkning och självgallring av beståndet pågår. Marken är mycket våt och vegetationen består till stor del av starr och vitmossor.

Marken omkring Riksmossen består i väst av brukad åkermark medan den övriga kringliggande marken främst består av brukad skogsmark. Riksmossens nordligaste och sydligaste utskjutande delar är kraftigt dikningspåverkade, varför dessa uteslutits från Natura 2000-området.

Vad kan påverka negativt

Se negativ påverkan för respektive naturtyp.

Bevarandeåtgärder

Följande bestämmelser och åtgärder bidrar på olika sätt till att utpekade naturtyper och/eller arter uppnår och bibehåller gynnsamt bevarandetillstånd i Natura 2000-området.

Gällande regelverk 2017:

- Svenska Natura 2000-områden utgör riksintressen enligt 4 kap. 8 § miljöbalken.
- Enligt första stycket i 7 kap 28 a § miljöbalken krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd enligt första stycket krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området. Innan en tillståndsansökan lämnas in ska samråd hållas med Länsstyrelsen m.fl. (enligt 6 kap 4 § miljöbalken).
- Med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av miljöbalken ska följas.
- Riksmossen utgörs av våtmarker som ingår i klass 1 i våtmarksinventeringen.
- I Kristinehamns kommun och Karlstads kommun förutom Nyeds och Älvsbacka distrikt råder generellt förbud mot markavvattning (Förordning (1998:1388) om vattenverksamhet m.m.).
- Anmälningsskyldighet eller tillståndsskyldighet för vattenverksamhet råder enligt 11 kap. miljöbalken.
- Tillstånd för torvtäkt krävs enligt 9 kap. miljöbalken.
- En del av Riksmossen är utpekad som riksintresse för naturvård (3 kap. 6 § miljöbalken).

Vid samråds- och tillståndsärenden är det viktigt att beakta hela myrkomplexet, d.v.s. även myrmark som ligger utanför Natura 2000-gränsen, samt myrkomplexets tillrinningsområde.

Behov av ytterligare bevarandeåtgärder:

Genom riksdagens miljömålsbeslut 1999 har naturvårdsmyndigheterna (Naturvårdsverket, genom länsstyrelserna och kommunerna, och Skogsstyrelsen) fått i uppdrag att säkerställa en del av den areal skyddsvärd skogsmark som ska undantas från skogsbruk samt skydda myrar i myrskyddsplanen. Säkerställandet ska ske genom biotopskyddsområden, naturreservat eller naturvårdsavtal. Riksmossen har idag inget formellt skydd. Länsstyrelsen vill därför poängtera vikten av att staten och markägarna har ett gemensamt ansvar för naturvård i skogen. Åtgärder att diskutera utöver de formella skyddsformerna kan vara frivilligt sparande av områden och naturvårdshänsyn vid olika skogsbruksåtgärder. Vid åtgärder eller verksamheter som kan påverka Natura 2000-området är följande hänsyn särskilt viktig:

- Utpekad taiga ska lämnas för fri utveckling.
- Kantzonen mellan skog och myr har en mycket viktig ekologisk funktion för flera av myrens arter, varför det är viktigt att utökad miljöhänsyn vid skogsbruksåtgärder tillämpas i denna zon.
- Delområden där det funnits lång skoglig kontinuitet ska inte avverkas då arter knutna till trädskiktet samt arter som är beroende av beskuggning starkt hotas.
- Skogsbruksåtgärder på närliggande fastmark bör ske med utökad miljövårdshänsyn.
- Skogsbilvägar och vägar i samband med avverkning ska undvikas i närheten av myren.
- Upprättande av leder över myrmark och blöt skogsmark ska ske med stor försiktighet.

Mossen är enligt inventering 2006 påverkad av ett flertal diken i den sydvästra delen och flera mindre diken som mynnar i ett stort dike längs hela västra kanten av mossen. Efter inventeringen 2006 föreslogs att flertalet diken i den sydvästra delen skulle däckas och tall röjas på den svagt välvda mossen där träden kommit upp till följd av den kraftiga dikningen. Enligt inventeringsbeskrivningen skulle troligtvis några av de mindre dikena längs västra kanten komma att växa igen inom några år medan några av dem föreslogs däckas. Däckena skulle i så fall ha satts vid mynningen till det stora diket. År 2009 kommenteras den tidigare inventeringen i form av en ny bedömning: att den dikade myren i sydväst är alltför påverkad för att kunna bedömas som Natura-naturtyp men att det är viktigt att dikena närmast högmossen däckas så att dess bevarandestillstånd säkerställs. Den skogbevuxna marken i sydväst är nu klassad som utvecklingsmark för naturtypen skogbevuxen myr (91D0). Då det råder osäkerhet om nuvarande dikespåverkan på mossen är en ny bedömning i fält nödvändig för att avgöra om däckning behöver genomföras. Inventeringen från 2006, med tillhörande beskrivning, kan med

fördel användas som ledning vid bedömningen. Vidare är en inventering av områdets utpekade taiga nödvändig för att avgöra naturtypens bevarandetillstånd.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper enligt art- och habitatdirektivet:

7110 - Högmossar

Areal: 234,71 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen omfattar tydligt välvda mossar som har höjt sig över omgivningen och utvecklat ett öppet eller trädklätt mosseplan. Mossen kan antingen vara plåtåformigt, koncentriskt eller excentriskt välvd. Krontäckningen är vanligtvis mindre än 30 %, men högmossar/partier med krontäckning upp till 100 % förekommer. Hela den hydrologiska enheten inkluderas i habitatet, det vill säga mosseplanet samt omgivande laggkärr och randskog som ofta finns mellan mosseplanet och laggen. Gölar, höljor, strängar, tuvor, dråg, småvatten och vattenmosaiker kan förekomma i högmossekomplexet. Torvproduktion sker, men nettotillväxten kan ha upphört genom naturlig oxidation. Mosseplanet är en ombrotrof miljö, vilket innebär att vattenförsörjningen endast sker genom direkt nederbörd. Därmed blir näringshalten och pH-värdet mycket låga, vilket gör miljön artfattig. Habitatet har en perenn vegetation som ofta domineras av ris och vitmossor. Myrens hydrologi och hydrokemi är inte starkt generellt påverkad av antropogena ingrepp, dock kan mindre, reversibla, ingrepp som orsakat lokal störning finnas i begränsade delar av myren.

För lokal förekomst, se områdesbeskrivning. Naturtypen 91D0 ingår i högmossekomplexet.

För att den ingående naturtypen 7110 Högmossar ska uppnå och bibehålla gynnsamt bevarandetilstånd på lång sikt bör nedanstående förutsättningar uppfyllas:

- Intakta hydrologiska förhållanden och opåverkad hydrokemi.
- Endast torvoxidation orsakad av naturliga förändringar.
- Den för naturtypen karakteristiska vegetationen och strukturerna är en förutsättning för många av de typiska arterna som där har sin livsmiljö. Om de typiska arterna inte minskar påtagligt indikerar de att naturtypen upprätthåller viss kvalitet och viktiga ekologiska funktioner och därmed ett gynnsamt bevarandetilstånd för naturtypen.

Bevarandemål

Arealen av Högmossar (7110) ska vara minst 234,71 ha. Myrens hydrologi ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Torvbildning ska ske aktivt i myren. Hydromorfologiska strukturer som är väl förknippade med naturtypen ska vara allmänt förekommande (exempelvis strängar, höljor och gölar). Mosseplanet ska vara öppet utan indikation på att det sker igenväxning av vass, buskar eller träd eller annan vegetation med krontäckning på 0-30 %. Omgivande laggkärr ska bibehållas intakta. Mossens randskog ska lämnas orörd för att bibehålla eller utvecklas mot naturskogs-karaktär. Här ska exempelvis finnas ett skiktat trädbestånd dominerat av tall med förekomst av gamla träd och död ved i olika former. Beträffande hydrokemin ska myren vara näringsfattig utan betydande antropogen påverkan. Bottenskiktet ska domineras av vitmossor. Typiska arter som exempelvis rostvitmossa, rubinvitmossa, ullvitmossa, kallgräs, dystarr och vitag ska förekomma.

Negativ påverkan

Faktorer som utgör eller kan utgöra hot mot naturtypen är:

- Förändrad hydrologi exempelvis genom dikning, dikesrensning, och andra markavvattande åtgärder på och i nära anslutning till mossen påverkar både flora och fauna

negativt.

- Torvbrytning.
- Spridning av kalk, gödning och andra ämnen, vilka kan ge drastiska förändringar av vegetationens sammansättning.
- Ökat kvävenedfall kan medföra igenväxning.
- Sur nederbörd kan medföra negativ förändring i vegetation.
- Skogsbruk utgör ett hot mot myrens värden. Dels genom att avverkning av skogbevuxna myrar (exempelvis randskogen hos högmossar) förändrar myrens strukturer och funktioner och dels genom att avverkning kan leda till indirekta effekter som näringsläckage och förändrad hydrologi, exempelvis orsakade av körskador. Kantzon mellan skog och myr har utöver en hydrologisk funktion en viktig ekologisk funktion för flera av myrens arter. Om delområden med lång skoglig kontinuitet avverkas hotas arter knutna till trädskiktet samt arter som är beroende av beskuggning starkt.
- Exploatering (anläggningar etc.). Anläggning av skogsbilvägar eller leder över eller i närheten av naturtypen kan förutom påverkan på den fysiska miljön påverka hydrologin och/eller hydrokemin.
- Ovarsam skoteråkning och körning med fyrhjuling.
- Ett alltför hårt tryck av besökare i närheten av störningskänsliga fågelarters häckningsplatser kan komma att innebära misslyckade häckningar.

Bevarandetillstånd

Riksmossen är ett representativt exempel på en högmosse som hyser höga botaniska värden med avseende på kärlväxter och mossor. I bevarandeplanen från 2006 finns uppgifter om förekomst av typiska arter som tuvsäv, dystarr, vitag, flaggvitmossa, rostvitmossa, rufsvitmossa och flytvitmossa. I planen framkommer också att mossens kanter är dikningspåverkade. Vid inventering i fält 2007 gjordes bedömningen att de sydligaste och nordligaste delarna av mossen är av icke fullgod Natura-naturtyp och de centrala delarna av fullgod Natura-naturtyp. Aktuell data om förekomst av typiska arter och aktuell bedömning av dikningspåverkan på mossen saknas, varför bevarandetillståndet bedöms som oklart men troligtvis icke gynnsamt.

9010 - Taiga

Areal: 6,61 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen förekommer i boreal-boreonemoral zon till övervägande del på surare och näringsfattig mark på moräner eller glacialfluviala sediment, men även skogar på basisk och näringsrik mark kan ingå. Skogen innefattar i typfallet produktiv skogsmark. Trädskiktets krontäckningsgrad är normalt 30-100% och utgörs av gran, tall, björk, asp, rönn och sälg. Små inslag av andra inhemska trädslag kan förekomma. Naturtypen innefattar även brandfält och stormfällningar som då kan innebära en lägre krontäckning. Skogen ska vara, eller i en relativt nära framtid kunna bli naturskog eller likna naturskog med avseende på egenskaper och strukturer. Den kan ha påverkats av t.ex. plockhuggning, bete eller naturlig störning. Skogen ska vara i ett sent eller i ett relativt sent successionsstadium. Det ska finnas gamla träd och död ved och en kontinuitet för de aktuella trädslagen. Om naturliga störningsprocesser eller skötselåtgärder, huvudsakligen brand/naturvårdsbränning, i syfte att imitera sådana har påverkat området kan även områden i yngre successionsstadier ingå om de utgör ett väsentligt värdehöjande komplement. Egenskaper och strukturer som är typiska för naturskog finns normalt även i yngre successionsstadier. Skogens hydrologi ska inte vara under stark generell påverkan från markavvattning. Näringskrävande örter finns endast undantagsvis. Naturtypen hyser vanligtvis en mängd rödlistade arter som gynnas av lång skoglig kontinuitet, gamla träd, död ved eller brandfält och successionsstadier efter brand.

För lokal förekomst se områdesbeskrivning.

För att den ingående naturtypen 9010 Taiga ska uppnå och bibehålla gynnsamt bevarandetillstånd på lång sikt bör nedanstående förutsättningar uppfyllas:

- Skogen lämnas för fri utveckling där naturvärdena utvecklas genom naturlig dynamik.
- Förekomst av naturliga störningar så som brand, stormfällningar, översvämningar och insektsangrepp.
- Upprätthållande och återställande av naturlig hydrologi.
- Den för naturtypen karakteristiska vegetationen och strukturerna är en förutsättning för många av de typiska arterna som där har sin livsmiljö. Om de typiska arterna inte minskar påtagligt indikerar de att naturtypen upprätthåller viss kvalitet och viktiga ekologiska funktioner och därmed ett gynnsamt bevarandetillstånd för naturtypen.

Bevarandemål

Arealen av Taiga (9010) ska vara minst 6,61 ha. Småskaliga naturliga processer, som t.ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning ska påverka dynamik och struktur. Naturlig hydrologi som skapar markfuktighet ska påverka dynamik och struktur. Skogens dynamik och struktur ska även påverkas av naturliga störningar så som stormfällningar, brand, översvämningar och insektsangrepp. Skogen ska bestå av olika trädarter till följd av naturlig störningsdynamik och succession. Skog med högre krontäckning ska utvecklas och barrträd ska kunna dominera i sena successionsstadier. Det ska finnas tämligen allmänt med strukturer/substrat i form av gamla träd samt död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar. Typiska arter som gynnas av skoglig kontinuitet ska förekomma.

Negativ påverkan

Faktorer som utgör eller kan utgöra hot mot naturtypen:

- Avverkning i olika former som reducerar förekomsten av lämpliga strukturer. Sådana åtgärder i intilliggande områden kan även de vara skadliga genom att de påverkar hydrologi

och lokalklimat i områden med denna naturtyp.

- Brist på dynamiska krafter som brand, ras och översvämning.
- Produktionshöjande åtgärder som gödsling, markberedning och dikning som även påverkar hydrologin.
- Markskador. Förutom den mekaniska skadan kan hydrologin påverkas och naturmiljön förändras.
- Konkurrens från främmande trädslag.
- Exploatering av området i olika former.
- Fragmentering, t.ex. skogsbilvägar som kan isolera organismpopulationer.
- Betestryck från klövvilt som kan påverka lövträdsföryngringen.
- Nedfall av kväveföreningar med effekten att de är skadliga för svampar och lavar, samtidigt som de kan vara gödande och ge förändringar i vegetationen.

Bevarandetillstånd

Någon skriftlig information finns inte tillgänglig om områdets taiga gällande trädbeståndens ålder, strukturer, typiska arter, störningspåverkan m.m. Bilder av Riksmossen från 2004 vittnar om att vissa delar av taigan hyser död ved i form av lågor och rakor av tall och gran i olika successionsstadier. Trädskiktet är flerskiktat och inslag av en och löv förekommer. Vid fältbesök 2006 och 2008 bedömdes områdena med utpekad taiga vara av icke fullgod Natura-naturtyp. Senare uppgifter om naturtypens tillstånd saknas varför bevarandetillståndet bedöms som oklart.

Utvecklingsmark

Längst i sydväst i Natura 2000-området finns en del som är utvecklingsmark med målnaturtypen 91D0 skogsbevuxen myr, ca 1,2 ha.

Dokumentation

Följande underlag har använts vid sammanställningen av bevarandeplanen:

- Länsstyrelsen i Värmlands län. 2006. Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0610184 Riksmossen. Fastställd 2006-03-15.
- Länsstyrelsen i Värmlands län. Basinventering 2005-2009 inklusive kompletterande inventeringar, bedömningar och kvalitetssäkring av Natura 2000-områden. Opublicerat.
- Länsstyrelsen i Värmlands län. VMI rapport - Riksmossen; 23 km O Karlstad (opublicerad, Länsstyrelsens arkiv)
- Naturvårdsverket. 2011. Art- och naturtypsvisa vägledningar. Naturtyp 7110 Högmossar. www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddade-omraden/Natura-2000/ [2016-12-08].
- Naturvårdsverket. 2012. Art- och naturtypsvisa vägledningar. Naturtyp 9010 Taiga. www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledningar/Skyddade-omraden/Natura-2000/ [2016-12-08].

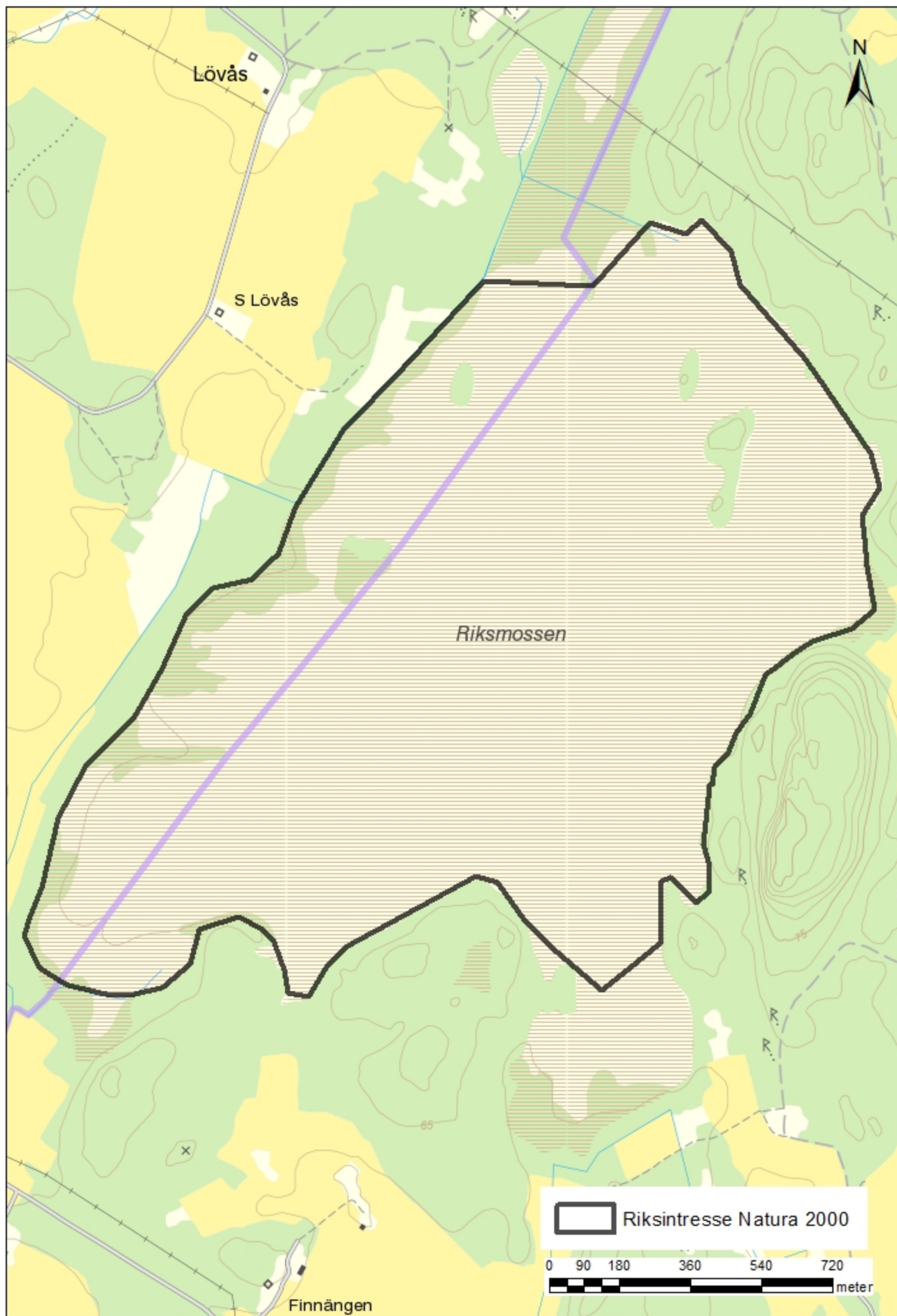
Bilagor

1. Översiktskarta
2. Karta över Natura 2000-områdets avgränsning
3. Naturtypskarta

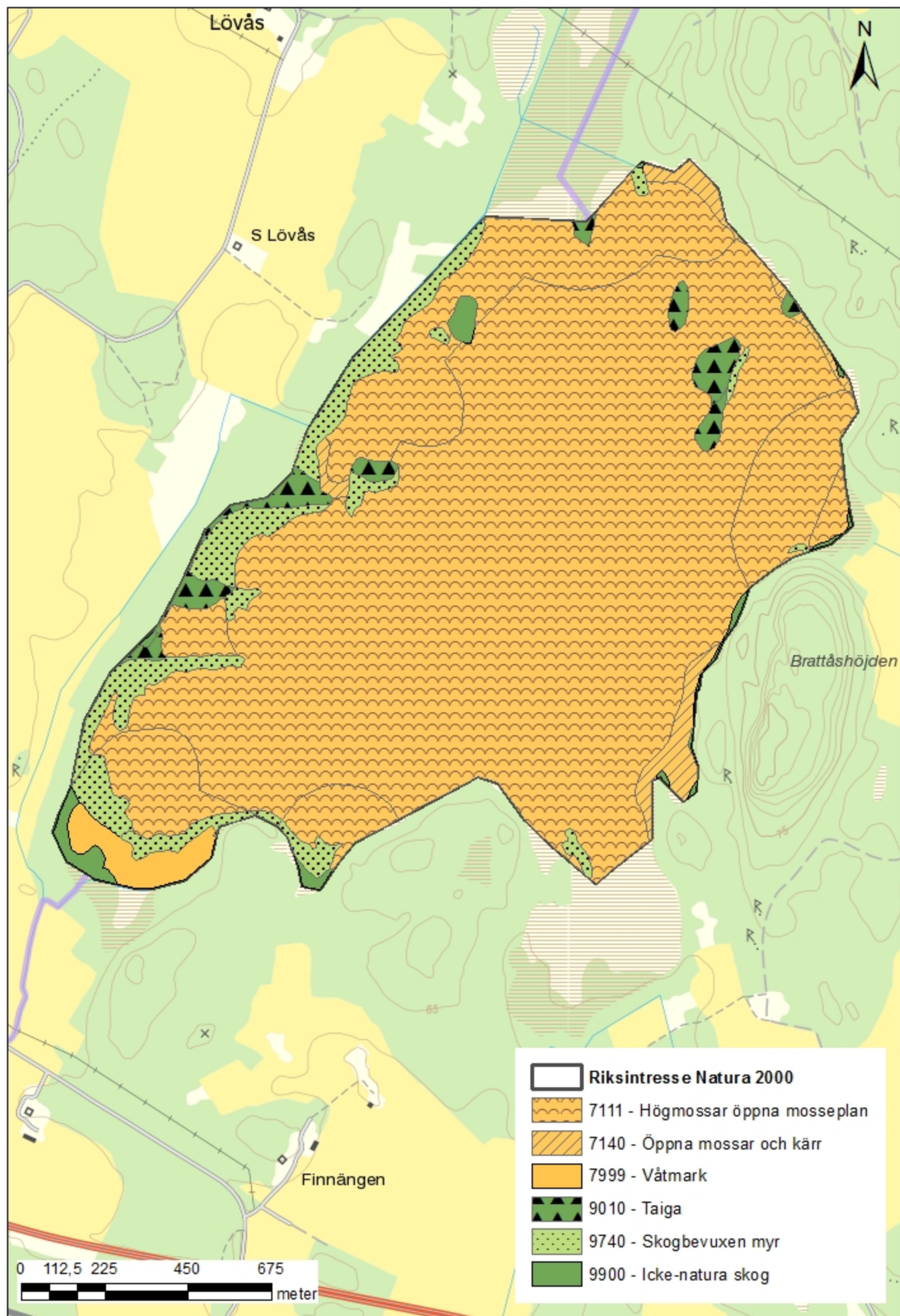
Bilaga 1. Översiktskarta med markering för Natura 2000-området Riksmossen

Bilaga 2. Karta med Natura 2000-områdets avgränsning

Bilaga 3. Naturtypskarta för Natura 2000 - området Riksmossen

Länsstyrelsen
Värmland

Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad, 010-224 70 00
www.lansstyrelsen.se/varmland